

УДК 712.012

Прокопов О. В.,*Доцент архітектурного факультету**Київський національний університет будівництва і архітектури*

prokopov.ov@knuba.edu.ua,

orcid.org/0000-0003-3026-1634

СУЧАСНИЙ ДОСВІД ПРОЕКТУВАННЯ ТА БУДІВНИЦТВА ОБ'ЄКТІВ ДЛЯ ЗАНЯТЬ ЕКСТРЕМАЛЬНИМИ ВИДАМИ СПОРТУ НА ПРИКЛАДІ СКЕЙТ-ПАРКІВ

Анотація: в статті здійснено аналіз сучасного досвіду проектування та будівництва скейт-парків із врахуванням впливу на людину психологічних факторів під час занять скейтбордингом. Проаналізовано особливості та типологію скейт-парків для подальшої розробки рекомендацій щодо функціонально-просторової організації скейт-парку.

Ключові слова: скейт-парк, проектування, скейтбординг, дизайн скейт-парку, екстремальний спорт.

Актуальність теми. В Україні та у світі стає більш популярним проектування та будівництво скейт-парків, що покликано зростанням популярності екстремальних видів спорту, зокрема скейтбордингу. Заняття скейтбордингом несе беззаперечну користь для молоді, позитивно впливаючи як на фізичне, так і психологічне здоров'я: розробка вестибулярного апарату зростаючого організму, підвищення швидкості реакції і прийняття рішень людиною [14], формування цілеспрямованості [3], лідерської позиції та самовираження у молодіжній групі.

Проте, наявні скейт-парки по Україні не здатні задовільнити суспільну потребу у заняттях екстремальними видами спорту, оскільки не відповідають сучасним світовим вимогам та не містять усього необхідного обладнання для повноцінних занять спортом.

Постановка проблеми. Окрім факту недостатньої кількості наявних скейт-парків, що не відповідають потребам суспільства у матеріально-технічному плані, .проблему проектування становить відсутність в Україні нормативних документів щодо організації їх простору [5], що спричиняє їх загальну травмо небезпечність і недостатню цілісність та образність композиційно-просторового рішення.

Аналіз досліджень та публікацій. Вітчизняна наукова література не містить рекомендацій щодо проектування функціонально-просторової організації простору скейт-парків, художньо-образних засобів вирішення

структури скейт-парку і ґрунтового опису проблеми естетичного та психологічного сприйняття та використання людиною простору скейт-парку, яке виражається через здатність простору викликати у користувача різноманітні емоції, переживання, а також відчуття естетичної цінності середовища, яке знижує рівень вандалізму серед молоді.

Світовий досвід показує, що скейт-парк – це лише набір технічних засобів без організації цілісного образу.

На даний момент, нормативна база має застарілий та неповний перелік спортивних та оздоровчих споруд, що перераховані у ДБН В.2.2.-13-2003 [2], та повністю відсутні дані про різновиди, типологію та функціональну організацію споруд, призначені для занять екстремальними видами спорту [5].

Окрім того, в процесі дослідження не було виявлено даних про анкетування та брифінг досвідчених скейтерів на предмет доцільності використання окремих елементів у композиції скейт-парку.

У роботах таких науковців як Крушельницький Р. О. [4], Скляренко С. О., Самолисов А. В. [9] описано типологію скейт-парків та їх елементів,

Мета і завдання статті. Проаналізувати вітчизняний і закордонний досвід спеціалізованих на будівництві скейт-парків компаній та розробити рекомендації щодо функціонально-просторового, композиційного рішення при проектуванні скейт-парків із урахуванням психологічно-естетичного сприйняття людини.

Результати дослідження.

Скейт-парки несуть важливу функцію фізичного та психологічного розвитку молоді [3, 14]. Заняття екстремальними видами спорту як засіб спрямування агресивної енергії в позитивному напрямку, що допомагає попередити девіантну поведінку серед молоді [11]. Також скейтбординг виступає як спосіб самовираження, підвищення самооцінки та самоствердження при виконанні трюків, де кожен елемент скейт-парку є перешкодою та викликом для людини, подолання яких приносить моральне вдоволення [18].

Скейтбординг є хорошим способом морального розвантаження людини та подолання повсякденного стресу, але і ефективним спортом для фізичного розвитку людини, оскільки тренування допомагають у розробці вестибулярного апарату та загальної фізичної підготовки [14].

Окрім того, у 2016 році Міжнародний олімпійський комітет включив скейтбординг до програми літньої Олімпіади в Токіо 2020 [7, 13], що підвищує авторитетність даного виду спорту та показує його світову важливість за допомогою позиціонування одному рівні із іншими видами олімпійського спорту.

Нині існує великий дефіцит скейт-парків по Україні, навіть у великих містах. А існуючі скейт-парки мають незручне розташування у місті, будуються без дотримання нормативних документів, а також не в змозі вмістити усіх бажаючих. У наслідку, скейтбордисти травмуються, використовуючи ненормативне обладнання та катаючись вулицями та проїжджими частина міста, через що становлять небезпеку для інших учасників руху та завдають шкоди вуличним меблям [5, 15].

Побутує думка, що спорт – це один із найбільш травмо небезпечних видів людської діяльності, хоча побутовий і вуличний травматизм зустрічаються в рази частіше. Також рівень травмування при заняттях скейтбордингом значно нижчий, ніж при заняттях традиційними видами спорту, наприклад, футболом чи баскетболом [11, 15].

Найбільша кількість травм, отриманих райдерами, спричинена автомобільними наїздами на скейтбордистів на проїжджих частинах міста. Тому будівництво скейт-парків є необхідною умовою для залучення спортсменів із оживлених вулиць до спеціалізованих для катання майданчиків. Спроектований та побудований скейт-парк у відповідності до міжнародних нормативів сприяє зниженню до мінімуму травматизму серед скейтбордистів, за умов використання спеціального захисного спортивного спорядження у вигляді наколінників, налокітників та шоломів.

Скейтбординг відносять до екстремальних видів спорту відповідно до загального визначення, де екстремальний спорт – це нетрадиційний вид спорту, що потенційно піддає людину небезпеці [16]. Кількість напрямів екстремального спорту зростає з кожним роком і деякі види, що раніше вважались екстремальними, перестають такими бути (наприклад, гонки на автомобілях), оскільки спорт не стоїть на місці і розвивається, удосконалюється. У зв'язку із цим здійснення класифікації екстремальних видів спорту утруднюється. Головна відмінність їх від традиційних видів спорту – висока несумісність із життям людини, високий рівень адреналіну в крові спортсмена [7] та висока ймовірність і ступінь негативних наслідків при прийнятті неправильного рішення людиною. Заняття скейтбордингом вимагає дуже швидкої реакції – прийняття рішень під час виконання акробатичних трюків вкрай обмежене в часі.

Відсутність спеціалізованих майданчиків стає причиною стихійного будівництва скейт-парків [6] без дотримання будівельних і технологічних нормативів. Побудовані активістами елементи мають сумнівну безпечність для використання і також становлять одну із причин нещасних випадків серед райдерів.

При проектуванні будь-якого скейт-парку важливою є ідея співучасті місцевої громади, яка буде користуватися даною спорудою. Таким чином скейт-парк буде збудований у відповідності до запитів суспільства, оскільки для катання на скейтбордах та велосипедах обладнання для скейт-парків різниться.

Окрім того, при проектуванні парку важливою є конфігурація спортивних елементів для катання скейтбордистами, яка одночасно забезпечує безперешкодне пересування між ними та слугують засобами художньої виразності, створюючи естетичну композицію. Естетична композиція передбачає відсутність відчуття суперечності між її елементами, їх гармонійне поєднання та упорядкування, створення враження цілісності, взаємозалежності складових композиції та їх пропорційність у структурі скейт-парку.

Проектуючи скейт-парк потрібно дотримуватися правил відстаней між елементами – облаштовувати «зони безпеки» [14].

Цікавий дизайн скейт-парку дає можливість розвитку екстремального туризму і залученню мандрівників з інших країн, що в свою чергу дає можливість популяризації, відомості даного скейт-парку та проведення міжнародних змагань [15].

Скейт-парки класифікують за багатьма критеріями [4, 9, 10]. Відповідно до розмірів виділяють: скейт-парк «точка» (представлений здебільшого одним функціональним елементом); скейт-парк «пляма» (площа парку становить $230\div 460$ м², містить кілька вуличних елементів або рампу чи боул); мікрорайонний скейт-парк (площа становить $500\div 1000$ м², містить велике різноманіття структурних елементів і забезпечує можливість одночасного катання близько шести осіб); районний скейт-парк (площа – більше 2300 м², скейт-парки даного типу найбільше підходять для проведення змагань).

Відповідно до виду екстремального спорту є: скейт-парк для катання на скейтборді та роликкових ковзанах; BMX-парк – призначений для катання на велосипедах BMX і роликкових ковзанах; дьорт - парк здебільшого для катання на велосипедах BMX та МТВ.

Залежно від об'ємно-просторового рішення виділяють такі скейт-парки: відкриті скейт-парки (такі майданчики розташовують під відкритим небом); криті (закриті) скейт-парки (організують у приміщеннях площею від 100 м² і висотою приміщення від 4 м); частково криті парки (такий тип парку облаштовують під мостами, шляхопроводами, де майданчик не підпадає під вплив атмосферних опадів).

Залежно від стилю їзди та охоплюваних елементів: скейт-парк «чаша» (англ. bowl park або transition park); верт скейт-парк (всі трюки виконують на рампі); сучасний вуличний скейт-парк (типовий скейт-парк із вуличними

елементами та залученням озелених ділянок); потоковий скейт-парк (англ. flow skatepark) або гібридний скейт-парк (поєднання вуличних та елементів із радіусами, поєднаних між собою зазвичай у круговій чи 8-подібній траєкторії) [14].

Залежно від матеріалів виконання скейт-парку виділяють: бетонні скейт-парки; дерев'яні; металеві із дерев'яним покриттям; металеві із металевим покриттям; скейт-парк із композитним покриттям [9].

При виборі матеріалу для скейт-парку найбільш оптимальним є бетон. Тому що конструктивні елементи, виконані із дерева, металу чи композиту стрімко погіршуються через вплив води, температурних перепадів, а також піддаються корозії [15]. В результаті, поверхня деформується і створює вкрай небезпечну ситуацію для райдерів. Таким чином, заміна елементів такого парку стає регулярною процедурою підтримки експлуатаційного стану парку.

Отже, бетон є найбільш економічно вигідним та придатним для катання матеріалом серед доступних покриттів. Він є найбільш стійким до зношення та забезпечує хороше зчеплення із поверхнею коліс. Окрім того, це найбільш естетично привабливе рішення серед можливих.

Бетон – дуже пластичний матеріал і дає можливість збудувати будь-яку криволінійну форму. Але однією з проблем природно сірих бетонних скейт-парків є явище «альбедо», яке підвищує можливість травмування та створює дискомфорт для скейтбордера через відблиски бетонної поверхні та випромінюване нею тепло.

Але дане питання вирішується за допомогою спеціальних фарб, які додають у бетон при замішуванні. У числі рекомендованих кольорів є середні по темноті коричневий та сірий, темний жовтий та помаранчевий. Такі відтінки дають змогу не занадто світлі, щоб створювати альбедо, але і не надто темні, аби бачити і читати всі форми, вигини конструктивних елементів за умови падання тіні на них [15].

Історія скейтбордингу почалась із катання басейнами на задніх дворах та вулицями міста. Сьорф Сіті – це перший у світі бетонний скейт-парк побудований у 1965 році у Тусоні, штат Арізона [20]. В основі парку були рампи. Побудова парку велась під керівництвом Арізонської Surf City Enterprises. Площа скейт-парку становила близько 160 м².

Яскравими прикладами добре спроектованих скейт-парків є проекти компанії «FK – RAMPS», яка реалізувала більше 150 скейт-парків в Росії, Європі та СНД. В числі реалізованих проектів компанією є найбільший в Україні Одеський бетонний скейт-парк (рис.1), що розташований у Парку імені Тараса Шевченка. Скейт-парк побудований у 2017 році, його площа становить 2 100 м². Із особливостей скейт-парку слід відзначити його гармонійне

поєднання із природою міського парку. Конструктивні елементи скейт-парку представлені широким різноманіттям, яке дозволяє заняття спортом від початківців і до екстрим-атлетів. Окрім того, на майданчику є медпункт, трибуни, освітлення, система відеофіксування та безкоштовний Wi-Fi [1].

Рис 1. Одеський скейт-парк в Парку імені Тараса Шевченка від компанії “FK-Ramps”, Україна, 2017 [1].

Рис 2. Лінда Віста Скейт-парк від компанії “Site Design Group” в Сан-Дієго, штат Каліфорнія, 2018 [17].

Всесвітньо відомою компанією з проектування скейт-парків є “Site Design Group”. Одним із їх вдало спроектованих та реалізованих проектів є Лінда Віста Скейт-парк в Сан-Дієго, штат Каліфорнія. Площа парку – 3 252 м². Він вважається одним із найбільш прогресивних скейт-парків, що нині існують і відзначається своєю композицією із перехідних форм та вуличних елементів. Скейт-парк є частиною великого громадського парку Лінда Віста, де влучно використано всі переваги природного ландшафту і елементи озеленення доповнюють зони для катань скейтбордистами. Скейт-парк містить специфічний елемент «зміїна канава» із фул пайпом, а також комплекс стріт-елементів – рейли, сходи, виступи, бокси для різного рівня майстерності відвідувачів. На території скейт-парку є місця для глядачів у вигляді амфітеатру, а сам парк огорожений та освітлюється в темну пору доби, що дозволяє його використання у вечірній час. По центру скейт-парку проходить міст, який використовується для транзиту відвідувачів парку та як оглядовий майданчик [17].

SMP Skaterpark – скейт-парк, що розташований у Шанхаї, Китай (рис. 3). Площею майже 14 000 м². Його особливістю є найбільші у світі бетонний боул, рампа, плаза і майданчик для відвідувачів із початковим рівнем майстерності. Унікальність парку у його конструктивних елементах, що виконані із місцевих матеріалів – пул із китайського граніту. Парк створений командою дизайнерів

компанії SMP International у співпраці із австралійськими професійними райдерами. В результаті співробітництва був спроектований скейт-парк, що відповідає світовим стандартам і дає можливість займатись спортом як початківцям, так і професіоналам своєї справи [19].

Рис 3. СМП Скейт-парк від компанії “SMP International” в Шанхаї, Китай, 2006 [19].

Не менш важливим пунктом у вирішенні правильної організації скейт-парку відіграє його навколишнє оточення. Воно має забезпечити умови відпочинку відвідувачів та можливість задовільнити фізіологічні потреби. У даному разі, поряд із скейт-парком розміщений спортивний центр, зона відпочинку, ресторан та роздрібний комплекс.

За останні кілька років нами розроблено три концепції парків у м. Київ із включенням споруд для занять екстремальними видами спорту.

Загалом, ситуація в світі показує, що кількість скейт-парків стрімко зростає, але в Україні їх кількість катастрофічно мала. В Австралії існує більше ніж 1600 скейт-парків, у Північній Америці побудовано понад 1400 скейт-парків, у країнах Європи – понад 1300, в країнах Азії – понад 200 і в країнах Африки – близько 30 майданчиків.

У Києві побудовано всього кілька аматорських відкритих скейт-парків [8]:

- скейт-парк на Нивках площею 420 м², збудований у 2011 році. Із структурних елементів тут представлені розгонка, квотерпайпи, перила, фанбокс із перилами;
- гавань скейт-парк – площею понад 3 000 м², розташований під Гаванським мостом. Скейт-парк має три секції для катання: для велосипедів з роликівих ковзанів та для катання на скейтбордах. На

сьогоднішній день парк у поганому стані через незадовільний стан наявних фігур та відсутність умов для проведення тривалого часу на його території. Серед проблем – високий рівень переповненості у вихідні дні.

Висновок. Під час дослідження було проведено аналіз типології скейт-парків, а також аналіз вітчизняного та закордонного досвіду їх будівництва та проектування. В результаті дослідження виявлено фактичну недосконалість та невідповідність існуючих споруд для занять екстремальним спортом, а також відсутність будь-яких умов для занять скейтбордингом навіть у великих містах України. Був розтлумачений вплив занять скейтбордингом на психологічне та фізичне здоров'я людини, що проявляється у можливості проявити лідерську позицію, знизити рівень агресивності та девіантної поведінки серед молоді, можливість самовираження, розробці вестибулярного апарату і швидкості реакції та ін. Доведено позитивний вплив занять скейтбордингом і гостру необхідність проектування скейт-парків в Україні.

Список використаної літератури

1. Бетонный скейт-парк в Одессе. FK-Ramps: веб-сайт. Режим доступу: <https://fk-ramps.ru/projects/skejt-park-odessa>.
2. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди: ДБН В.2.2-13-2003. — Офіц. вид. — К.: вид-во: Мінрегіонбуд України, 2004. — (Державні будівельні норми України). — С. 102.
3. Еремін І.Б., Грук Д.В. Отношение школьников к занятиям экстремальными видами спорта. Ученые записки университета им. П.Ф. Лесгафта. Серия: Народное образование. Педагогика. 2017. № 9. С. 87–91.
4. Крушельницький, Р. Типологические аспекты проектирования скейтпарков. Вестник ЮУрГУ. Сер. Строительство и архитектура. 2013. Вып. № 13(1). С. 9 – 11.
5. Крушельницький, Р. Архітектурно-планувальна організація фізкультурно-оздоровчих споруд у структурі житлової забудови: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. арх: 18.00.02. Львів, 2014. 21 с.
6. Мещерякова О. М. «Неформальні» осередки рекреації в житлових районах міст. Сучасні проблеми архітектури та містобудування, вип. 51. — К.: КНУБА, 2018. - С. 299-304.
7. Паршакова В.М. Развитие экстремальных видов спорта. Международный журнал гуманитарных и естественных наук, 2018. Вып. 4. С. 58-60.
8. Скейтпарки Киева. Активный образ жизни: веб-сайт. Режим доступа: <https://ex3m.com.ua/articles/skejt-parki-kieva>.

9. Складенко, С. О., Самолысов, А. В. Типологическая классификация скейтпарков и их элементов. Сборник научных трудов SWorld. 2014. Вып. 16(2). С. 49–56.
10. СП 31-115-2008 Открытые физкультурно-спортивные сооружения, часть 4 – «Экстремальные виды спорта». М., 2008.
11. Тимовеев А. И., Кузнецова В. В., Экстремальный спорт: проблема критериев. Ученые записки университета имени П.Ф. Лесгафта. 2015. Вып. № 7 (125). С. 220 - 224.
12. Четвертков А. Б. Скейтпарк как элемент городского ландшафта. Современные технологии в строительстве, дизайне, архитектуре: материалы междунар. науч. конф., 25-26 апр. 2013. Москва: МЦНИП, 2013. С. 129 - 133.
13. Breaking, skateboarding, sport climbing and surfing provisionally included on Paris 2024 olympic sports programme. Olympic Games: website. Retrieved from: <https://www.olympic.org/news/breaking-skateboarding-sport-climbing-and-surfing-provisionally-included-on-paris-2024-olympic-sports-programme>.
14. Daskalov, T. Concrete Skateparks. Design and construction of a skateboarding recreational facility: Bachelor's thesis in Construction Engineering, Häme University Of Applied Sciences. Visamäki, 2015. Retrieved from: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/98780/Teodor_Thesis_2015_final.pdf.
15. Poirier, D. Skate parks: a guide for landscape architects and planners: Thesis in Master of Landscape Architecture, Kansas State University. Manhattan, 2008. Retrieved from: <https://core.ac.uk/download/pdf/5165001.pdf>.
16. Room, A. Dictionary of Sports and Games Terminology. North Carolina, 2010. 180 p.
17. San Diego - Linda Vista Skate Park. SITE Design Group, Inc. Retrieved from: <https://www.sitedesigngroup.com/california-sandiego-lindavista>.
18. Slee, T. Skate For Life: An Analysis of the Skateboarding Subculture: Thesis in University of South Florida. Florida, 2011. Retrieved from: <https://honors.usf.edu/documents/Thesis/U69703351.pdf>.
19. SMP Skatepark. Bladers. Spotmap. Retrieved from: <https://spotmap.ru/rollerblading/489>.
20. Tucson Daily Citizen. Newspapers: website. Retrieved from: https://www.newspapers.com/clip/18728830/tucson_daily_citizen.

References

1. Veb-sait «Betonniiy skeit-park v Odesse». FK-Ramps [Concrete skate park in Odessa]. fk-ramps.ru/ [in Russian]. Retrieved from: <https://fk-ramps.ru/projects/skejt-park-odessa>.
2. Sportyvni ta fizkulturno-ozdorovchi sporudy: DBN V.2.2-13:2004 [Sports and fitness disputes: DBN B.2.2-13: 2004]. (n.d.). – pp. 102.
3. Eremyn Y.B., Hruk D.V. (2017). Otnoshenye shkolnykov k zaniatyam ekstremalnymy vydamy sporta [The attitude of students to extreme sports]. Uchenye zapysky unyversyteta ym. P.F. Lshafta. — Narodnoe obrazovanye. Pedahohyka. – Scientific notes of the University. P.F. Lesgaft. Series: Public Education. Pedagogy, Vol. 9, pp. 30-40.
4. Krushelnytskyi R. (2013). Typolohycheskye aspekty proektyrovaniya skeitparkov [Typological aspects of the design of skateparks]. Vestnyk YuUrHU. — Stroytelstvo y arkhitektura. Bulletin of SUSU. — Construction and architecture. Vol. 13(1), pp. 9–11.
5. Krushelnitsky R. (2014). Arkhitekturno-planuvalna orhanizatsiia fizkulturno-ozdorovchykh sporud u strukturi zhytlovoi zabudovy [Architectural and planning organization of cultural and recreational equipment at the structure of oblivion forget]. Extended abstract of candidate's thesis. Lviv [in Ukrainian].
6. Meshcheriakova O. M. (2018). «Neformalni» oseredky rekreatsii v zhytlovykh raionakh mist [«Informal» middle-aged recreation in the living areas of the city]. Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia. — Nowadays problems and architecture and city. Vol. 51, pp. 299-304.
7. Parshakova V.M. (2018). Razvytye ekstremalnykh vydov sporta [Extreme sports development]. Mezhdunarodnyi zhurnal humanytnykh y estestvennykh nauk. — International Journal of Humanities and Natural Sciences. Vol. 4, pp. 58-60.
8. Veb-sait «Skeitparky Kyeva. Aktyvnyi obraz zhyzny» [Skateparks of Kiev. Active lifestyle]. ex3m.com.ua. Retrieved from: <https://ex3m.com.ua/articles/skejt-parki-kieva>.
9. Skliarenko, S. O., Samolysov, A. V. (2014). Typolohycheskaia klassyfykatsiya skeitparkov y ykh elementov [Typological classification of skate parks and their elements]. Sbornyk nauchnykh trudov SWorld. — Collection of scientific papers SWorld. Vol.16 (2), pp. 49–56.
- 10.SP 31-115-2008 Otkrytye fyzkulturno-sportyvnye sooruzheniya [Outdoor sports facilities]. Ekstremalnye vydy sporta». —Extreme sports. Vol. 4, Moscow.

11. Tymoveev A. Y., Kuznetsova V. V. (2015) Ekstremalniyi sport: problema kryteryev [Extreme sports: a problem of criteria]. Uchenye zapysky unyversyteta ymeny P.F. Leshafta. — Scientific notes of the University named after P.F. Lesgaft. Vol. 7 (125), pp. 220-224.
12. Chetvertkov A. B. (2013). Skeitpark kak element horodskoho landshafta [Skatepark as an element of the urban landscape]. Sovremennyye tekhnolohyy v stroytelstve, dyzaine, arkhytekture: materyaly mezhdunar. nauch. konf. — Modern technologies in construction, design, architecture: international scientific Conf. materials. Moscow, pp. 129-133.
13. Breaking, skateboarding, sport climbing and surfing provisionally included on Paris 2024 olympic sports programme. Olympic Games: website. Retrieved from: <https://www.olympic.org/news/breaking-skateboarding-sport-climbing-and-surfing-provisionally-included-on-paris-2024-olympic-sports-programme>.
14. Daskalov, T. Concrete Skateparks. Design and construction of a skateboarding recreational facility: Bachelor's thesis in Construction Engineering, Häme University of Applied Sciences. Visamäki, 2015. Retrieved from: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/98780/Teodor_Thesis_2015_final.pdf.
15. Poirier, D. Skate parks: a guide for landscape architects and planners: Thesis in Master of Landscape Architecture, Kansas State University. Manhattan, 2008. Retrieved from: <https://core.ac.uk/download/pdf/5165001.pdf>.
16. Room, A. Dictionary of Sports and Games Terminology. North Carolina, 2010. 180 p.
17. San Diego - Linda Vista Skate Park. SITE Design Group, Inc. Retrieved from: <https://www.sitedesigngroup.com/california-sandiego-lindavista>.
18. Slee, T. Skate For Life: An Analysis of the Skateboarding Subculture: Thesis in University of South Florida. Florida, 2011. Retrieved from: <https://honors.usf.edu/documents/Thesis/U69703351.pdf>.
19. SMP Skatepark. Bladers. Spotmap. Retrieved from: <https://spotmap.ru/rollerblading/489>.
20. Tucson Daily Citizen. Newspapers: website. Retrieved from: https://www.newspapers.com/clip/18728830/tucson_daily_citizen.

Аннотация

Прокопов А. В. доцент архитектурного факультета, Киевский национальный университет строительства и архитектуры, Украина.

Современный опыт проектирования и строительства объектов для занятий экстремальными видами спорта на примере скейтпарков.

В статье проведен анализ современного опыта проектирования и строительства скейтпарков с учетом влияния на человека психологических факторов во время занятий скейтбордингом. Проанализированы особенности и типология скейтпарков для дальнейшей разработки рекомендаций по функционально-пространственной организации скейтпарка.

Ключевые слова: скейтпарк, проектирование, скейтбординг, дизайн скейтпарка, экстремальный спорт.

Annotation

Prokopov A.V., Associate Professor of the Faculty of Kyiv National University of Construction and Architecture, Ukraine.

Modern experience of designing and construction of objects for extreme sports on the skate park example.

The article analyzes the current experience in the design and construction of skate parks, taking into account the influence of psychological factors on human, during skateboarding. The actual imperfection and discrepancy of existing facilities for extreme sports and the lack of any conditions for skateboarding, even in large cities of Ukraine, were revealed. At present, the regulatory framework has an outdated and incomplete list of sports and recreational facilities and there is no data on the varieties, typology and functional organization of facilities intended for extreme sports. However, no data were found on the questioning and briefing of experienced skaters regarding the feasibility of using individual elements in the composition of the skate park. Hence it is determined that there is an urgent need to design skate parks in Ukraine.

During the work, the positive impact of skateboarding on the psychological and physical health of a person was revealed, which is manifests itself in the ability to develop leadership, reduce the level of aggression and deviant behavior among young people, self-expression, development of the vestibular apparatus, speed of reaction, etc. The typology of skate parks and the experience of companies which specialized in the construction such parks was analyzed and recommendations for functional-spatial organization, composite solution for the design of skate parks taking into account the psychological and aesthetic perception on human was developed.

Keywords: skate park, designing, skateboarding, skate park design, extreme sport.